

Reinholm: Suomen Kansan laulau-

SUOMEN KANSAN LAULANTOJA

PIANOLLA SOITETTAVIA.

I.

Grimm

Zr
54850

~~618727~~

Zr54850

43497

Ex libris
grimee

J. Debucourt. del.

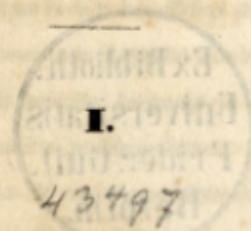
**Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran
Toimituksia.**

15 Osa.

SUOMEN KANSAN LAULANTOJA

PIANOLLA SOITETTAVIA.

Helsingissä,

Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran kirjapainossa.

1849.

Imprimatur: *C. H. Molander.*

Alkulause.

Neljänsä on kansan laulanto vasta nykyisempinä aikoina paremin arvollensa älyty ja michiä kohonnut, joita suurella alkeruudella sen silveliä ovat ko'onneet ja ilmi tuottaneet. Ei Suomenkaan köyhältä kantelelta hiljattain kokonansa jäljivät ole puuttunut. Moni maamies on käteväällä hartialdella senki suloisia soitteita kerännyt ja julki saattanut. Nämä liitti herra Gottlund vuonna 1831 painehin *Otavansa ensimäiseen* osaan 20 suomalaisista paimen-soittoja, kanteleilla ja sarvella soitettavia. Kanteletaren ensimäiseen osaan hankki Lönnrot 43 laulantoa, joista 20 on runo-mielteja. Toissa vuonna painetien *Ruoneppänsä kaunisti* myös herra *Europaeus* 40 runolaulannolla. — Kesämaiksiiltämme Wüpurin läänissä ja rajan toisella puolen, vuosina 1847 ja 1848, tultün mokin monta mielestämme kaunista laulantoa kuulemaan, ja kirjoitimme ne paperille. Erään soittoneikan avulla saimme kirjoitamamme pianolle sovitteiksi, ja edistyi tämä keräys meiltä muutoinkin sikäli, etti jo mennä vuonna Joulukuussa saatimme jommoisenki joukon nimettyjä laulantaja Suomen Kirjaliuuden Seuralle tarjota. Tuksiessansa löysi hyllä Seura nääsä

monia virhiä, niiinkuin olikin, mutta päätti net kuitenki ynnä muiden, kirjastossausa löylyrien, käsikirjoittamien laulantoin kanssa parannuksilla painettavaksi, ja sepi myös yhteen, ettiä vastakin vähissä vihkoloissa toisia tämän kaltaisia laulannoita pränttihin toimittaa. — Nämä syntyivät siis tämä laulanto-kokous, joka niiinkuin ensimäinen vihko nyt Yleisen käsihin annetaan.

Koko tämän vihkosen laulannot soritti vihdoin herra K. Collun toimelliseen pukunsa ja näki vielä niistä paineltiassaki suurta vaivaa, josta kaikesta hänlä puolestamme tässä julkisesti külämmme. Erittäin tullee meidän myös kiltollisuudella mainita herra Paciusta, joka alittiisti on neuvotellut monien näiden laulantoin sovituksessa.

Tämän vihkosen 50:stä laulannosta, joista 20 jälkimmäisistä ovat runolaulantuja, on 49 ennen painettua, ja useimmat niistä Kanteletaresta lainatut. Ennen painamattomista on taas 8 Lönnrotin lähettämää. Paanajärven, Suistamon, Suojärven ja Saritaipaleen runolaulannot ovat herra Europaeukselta. Herra kappalaisten Grönqvistin Kirjallisuuden Seuraalle lähettämistä usiamista laulu-päistä on tähän oteltu meidän N:o 40. Herra tohtori Ingmannin antamia ovat N:o 24 ja kolmas runolaulanto, joista jälkimmäinen sen mukaan on kirjoitettu, kuin net kolme runoniekkaa Kymäläinen, Makkonen ja Puhakka täällä Helsingissä kuultiin runoa laulavan. — Missä laulannon kotipaikka oli tiedynä, on se myös ilmoitettu; missä se taasen on ilmoittamatta, taikka emme tiedä, mistä laulanto on saatu, taikka taas on itse laulanto näin tuttu lähes koko Suomen niemelle, että mahdotonta on ollut sanoo, mitä paikkakunnalta se alkuaansa lienee, ja mitä ei. — Toisintoja tähän on pantu se kuin on tiedy, kuitenki niin, ettiä päälaulanto aina on etu-kynnessä.

Näillä vasten, jotka laulantejen rinnalla ekkä itse laulutki kokonansa oppia haluaisival, seuraavat lässilä myös kaikki niiden laulujen sanat tyydellisesti ja erillensä präntättyinä, jotka itseki osuamme. Monelle laulajolle emme tunne enempää sanoja, kuin ne, jotka muottien alla ovat pantuina. Muitamia vallan joutavia laulusanoja emme kuitenkaan sen veroisina ole pitäneet, ettei niitä ollenkaan tähän olisimme liittäneet, josta varmuu toivomme ettei ei Yleisö meitä panetelle.

Tämän vihkoisen alkuvuoden lättelyn kuvan on herra Godenhjelm hyvyydestä pürruttanut. Se kuvaailee Jääskken pukkuun vaatetettua neitiä, ja näyttää tämä vaateparti olevan mitä vanhan-aikuisempia Suomessa.

Helsingissä 1:nä päiv. Joulukuuta 1849.

A. Reinholm.

SWOON KAN SAN

LAUREL CROWN

I. LAULUJA.

4.

Moderato.

Tilssi Suomesta.

Ehto tu lee, ilta jou tuu i lo lin tu lau laa.
Mi nää len nän löy häy tän

Kul jal le ni kau laan, Mi nää len nän löy häy tän
Kul jal le ni kau laan.

2.

Andantino.

Understa kirkolta.

Voi, voi, kun kullal lein on niu pit kä mat ka!
Kap pa le on kangas la ja virst tan verta vet tä.

2.

Allegretto.

3.

Rannalla itkiä.

Läksin mi...nä ke sää...yö nää käy määän Sihen lak...soon, kussa kuun...te...lin pää...vää,

Kussa lin...tu...set lau...laa, Metsä kanatki ne pauhaa, Ja mun sy...å...meni et si le po.a ja rauhaa.

4.

Toivoton rakkaus.*Andante espressivo.*

Sy...ä mestä ni ra...kastan sua e...li...nai...ka...ni, Jos kohta on...ki tur...ha...jo kaikki toi...vo...ni.
Se rakka u...en ki...pi...nä, joka syttyi ri...ta...han, Ei tai...a ennen sammua, kun pääsen hauta...han.

Allegretto.

Karjalan tytö.

5.

1. Mi nā o len Suomenneito, Suomenkorja kuk ka; Mo ni poi ka mi nu a jo houkutte li lukkaan.
2. Ruusu ei oo kauniimpi, kun tytö Karja las sa, Ei kā toiv ta tar vi ta, kun o len maali mas sa.

6.

(Teisinto.)

Allegretto.

1. Il ket tää ja su ret taa ja huoleks tahtoo tul la, Muillon koissa kulta sen sa, ei kā o le mul la.
2. Mi nun kul ta kauka na ja kauas tai si men nā, Ei pā sin ne pie net lin nut i äs sän sā len nā.

4.

Allegretto.

7.

(Tuisinta.)

Mi-nä o-len pie-ni pü-ka, toi-sen ta-lon or--ja, or--ja.

Tuota ai-na ja-jat-te-len.

1. ku-ka mi-nun kor-jaa,

2. ku-ka mi-nun kor-jaa.

Moderato.

8.

Tuopa tyt-tö, kaunis tyt-tö kante..let..ta soit..taa, Mo.nen mie..hen miellyt..tää, ja puole..hen..sa voittaa..

Allegretto.

9.

Raita kas_voi ran_nal_la, ja y_li muita pui_ta. Minun kulta kaunis on ja kauni_himpi mui_ta!

Allegretto.

10.

Jos en minä o lis sil_mi_å_si nä_häk_kä_nä saa_nut, Minnyt o lis sy_å_me_ni le_vossan_sa maa_nut.

6.

11.

Allegretto.

Kyl-lä-pä mi-nul-la-ki   kul-ta o-li   vaikk' ei kukaan   tien-nyt;   tien-nyt;

Nyt sen on jo, nyt sen on jo   ko-va on ni   vie-nyt, Nyt sen on jo, nyt sen on jo   ko-va onni   vienyt!

Allegretto.

12.

Kissennavalta.

Ei nyt e-nää, ei nyt e-nää   ke-sä-marjat   au-ta, Minun kul-ta-ni   rakkaus on   ruostunut kun   taufa.

Moderato.

13.

Tempo giusto.

Jes on nähti nei to.nen, Niin kyll' on po tra poi ka.nen, laa, la la lai laa, la la la lai laa.

Tempo giusto.

14.
Turvaton.

On ne.ton olin minä ol les sa ni, On ne.ton tähän ky.läään tul les sa ni

ta la ta la, tai ta laa, ta la ta la ta la ta la, tai ta la!

Moderato.

15.

Vehkestrasta.

Mäen mä li kan il la lla, kaunis kas voi l tan sa, Virt lä vei sa si su lois la

a holl' as tuis san sa, Kal la lla laa, ral la lla laa, ral la la la la la !

16.

Hyljätyn Suru.

Moderato.

Hei on, hei on huolettaa, ja hulluks tai an tul la, Kulta ni on vallat tu na, jok o li en nen mulla.

Gioioso.

Vaivainen Poika.

Voi mi nää, voi minä vai vainen poika! Mikä si nun, mikä sinun vaivainen poika? U ni minun, u ni minun vaivainen poika!

Allegretto.

Ei lapsist' o... le mi... täään, ei lapsist' o... le mi... täään. Aika tyt... tö, ai... ka tyt... tö nai... a man pi... tää.

Allegretto.

Taksovaata.

Matkamies häm mi... nää o... len kulke... vai... nen poi... ka! Tuuli... a... illan lai... lai... lai... lau, Tuu... hi... a... illan lai... laa!

Risolutio.

20.

Kivennabalta.

Pa rempon ol la tyt tö nä, kuin ol la loi sen or ja: Tu li a il lan lai lai lai la, tuu li a il lan lai la!

Moderato.

21.

Raumalta.

O le nu or ra iloissas' Tee leikkiä kunniall' i loll' saapi sul haistas', Meiän talon pi hall'

22.

Hyvä il ta minun lin lu sein kaunis ihana kukka, O le mi nun ar ma ha ni, mi nun avio sukka.

Allegretto.

Onneton Nuorukainen.

Ah, voi kuinka kauhi as ti su ru vai yaa miel lä ni,
Kun mun tay tyy läble ä ja tän ne jat lää kul ta ni!

Tempo giusto.

Lesken Laulu.

© Kymäläinen.

Kuul kaapa kul ta set su rul li sen lau lu a, Kuin hän mur hees sa
Kaikki mi tta mail massa lie nee mur hetta mi nul le kui kut taa: Ja
muis tut taa: Ja

kuul kaa pas kul ta set surul li sen lau lu a, Kuin hän mur hees sa kui kut taa.
kaik ki mi tä mail mas sa lie nee mur het ta mi nul le muis tut taa.

Kreivin sylissä istunut.

Allegretto.

Moderato.

Allegretto.

Kultaselle.

Mi_nun kul_taim kau_nis on, sen suu_kuin auran kuk _ ka, Si ni_set sil_mät

sil_lä on, ja kel_ta_nen sen tuk _ ka. E _ lä su_re soria tyf _ tö,

vaikk_oit toi . sen or _ - ja! Koh_ta ku_hau kuu_si vuotta, Kyllä si_nun kor_jaan.

Moderato.

Paimen-tytön laulu.

Jubilala.

Lin nut ne lau laa ja
kä el ne kuk kuu, Pai me net ki soit taa.

Pää stä tyt lö... paime... poi...
Jo nyt pää vää... koit taa! kuit taa!

Allegretto.

Welisurmaaja.

Mis täs tu let,
kus tas tu let,
Poi ka ni i lo nen §...
...nen §...

Me ren ran nal fa, me ren ran nal la, äi ti ni kul ta nen!
äi ti ni kul ta nen.

30.
Kultani.

Moderato.

Minun kulta ni kau kana kukkuu, Ai na Saiman ran nal la, Minun kulta ni kau ka na kukkuu, Ai na Saiman

ran nal la, Ei o le ruuhta ran hal la, Jo ka mi nun kul fa ni kan nat taa! kannat taa!

10. RUNOJA.

16.

1.

Tavallinen Runo-Laulanto.

Tempo giusto.

Mie... ni mi... nun te... ke... vi, Mi... vo... ni a... jal... te... le... vi,

Läh... te... ä... ni lau... la... ma... han, Saaha... ni sa... ne... le... ma... han, Su... ku... virttä... suol... ta... ma... han, Laji... virttä... laula... ma... han,

Saan... at suussa... ni sula... vat, Pu... he... et pu... toe... le... vat, Kiele... le... ni kerki... ä... vät, Hampahil... le... ni hajoovat.

(Kalevalan alkus.)

2.

Toisinto Pohjanmaalta.

Sor sa soit li kan te let la, Ve si lin lu vem pe let la.

3.

Toisinto Savosta.

Mie le ni mi nun te ke vi, Ai vo ni a jat le le vi.
j.n.e.

4.

Paanajärvelä.

Ko ti kor ki a nää ky vi, Ait ta kau nis kal jot la vi,
Jos sa veikko ni vi ru vat, Sis ko ni si rot te le vat.

5.
(Tuuvittaissa.)

Uudelta Kirkolta,

Mi nà hu vin tul tu a ni,
Kas vat te len kau nois ta ni,
Lie kuf te len lu tu a ni,
I ha nais ta ni i me län.

6.

Mi kää lie mi nus ta nä hty,
Kun ei kuos tu sun ret sul hot,
Ku l ka kum ma nen kat so tu,
Ja so vi at.

7.

Wiron tavalla.

Mie le ni mi mun te ke vi,
Ai vo ni a jat le le vi.

Suistamosta.

8.

Allegretto.

Lah' on or ja na e le - ä, Kä yä tai sen käs ky läis sää; Käyä tai sen käs ky läissä,
Teen mä lyö lä lyön a jal la, Wää nän harti on vää el lä. Wää nän harti on vää el lä.

Toksorasta.

9.

Allegretto.

O lin mä poi ka pikka rainen, ko li na. O lin mä poika pikka rainen, ko li na.
Kol men kym me nen ke soinen, ko li na. Kol men kymmenen ke soinen, ko li na.

Suojärveltä.

10.

Allegretto.

Mi kä se tuo al la nää ky vi! Oi, oi, oi, Ta lo se tuo al la nää ky vi, oi oi, oi.

II.

Kivennavalta.

Hy vā lyt tö nen e lä mā,
Viili ol la vil la pää nā

Kau his kā yä kar va pää nā,
Viili vil ja har ti a na, j.u.e.

Allegro vivace.

12.

Toksobasta.

Nän on haitā häilähthiin, nän on haitā häilähthiin, Pi to loita pil latdi hiin, pi to loita pillatihin.

13.

Me ne myö ten, myö ty nei to!

Allegro.

14.

Sakkuesta

La, la, la, la, laa, laa, Läkkääm'mustat mille maille, La, la, la, laa, laa, Tuhmat loi sil le ve sil le.

15.

Mi - tā vu - o - ri voi - - - - vot le - let ?

Allegretto.

16.

Toksoopta.

Tansi - kaäm - me
O - ven suus - sa, me ta sa - set,
er - rejal - la, Not - ku - kaäm - me
Pe - tän puol - la nuo - ru - kai - set!
pen - kin al - la.

Allegretto.

17.

Ritvalan - Helka .

Ru . vel _ kaämme, roh . jet _ kaämme, kau _ niis _ sa jou . koss', Äl . käs ääntäm me hä . vet . kö! kau _ niis . sa joukoss!

Ruvelkaämme, rohjetkaämme,
Kauniissa joukoss',
Älkäs ääntämme hävetkö!
Kauniissa joukoss',
Vaikkon lapset laulamassa,
Kauuiissa joukoss'.

Pikkuiset piritsemässä.
Kauniissa joukoss'.
Heikot virret heittöillä
Kauniissa joukoss! j. u. e.

(Ritvalan Helan alkusonat)

18. (a.)

Su , ru tu _ li Suo _ men maal _ le, Ai , ai, Suo _ men maal _ le,

18. (b.)

Su ru tu .. li Suo .. ment . poi .. ka .. sil .. le, Oi, oi, poi .. ka .. sil .. le!

19.

Allegretto.

Sakkulasta.

Hoi, laa .. ri il .. lan laas, tul .. lan laa .. ri .. lee .. na! Laa .. la, laa .. la kie .. li .. kei .. to,

L. 2.
tul .. lan .. laa .. ri .. lee .. na! .. Lee .. na!

20.

Savitaipalesta.

Moderato.

Kuun kuu - la ni tu li si, ja tu li si,
Ar ma ha ni as te lei si, as te leisi.

Tun ti sin mä tien tul os ta ja tul os ta
Ar vo ai sin as tun na sta, as tun na sta.

I. Laulujen sanat.

3. Rannalla itkiä.

Läksin minä kesäyönä käymään
Siihen lakssoon, kussa kuuntelin päivää,
Kussa lintuset laulaa,
Metsäkanatki ne pauhaan,
Ja mun syämeni etsi leposa ja rauhaa.

Katsoin minä alas vettien puoleen,
Nä'in rannalla tytön kauniin ja nuoren,
Joka istui ja itki,
Katsoi saltoja pitkin,
Ja hän oli surullinen joka hetki.

»Mitä itket sää raukka rannalla yksin? —
Ja sun silmistäsi veet vierivät nytkin.
Mikä tuska ja vaiva
Sinun syäntäsi kaivaa,
Ei anna syän-yölläkään hoivaa?»

Hän vastasi: »sepä suru mua vaivaa,
Kun ei koskaan tule takasin se laiva,

Jossa kultani kulki
Poikki saltojen julki;
Minun jätti ja surun syämehen sulki.

Jo nyt ontellut olen väkkeä kaksi
Juuri tyhjään, näy ei tulevaksi;
Mikä mahtanee olla!
Jopa taisiki kuolla,
Vain on vankina meren toisella puolla.»

Ja hän katseli vähän aikaa vielä,
Näki aalloilla pilven punertavan siellä; —
Pilvi ei ollut vainkaan,
Tunsi kultansa laivan —
Ylistetty nyt luoja maan ynnä taivaan!

4. Toivoton rakkaus.

Syömestäni rakastan sua elinaikani,
Jos kohta onki turha mun kaikki toivoni.

Et kyllä itse luvannut mua koskaan heittää näin;
Vaan köyhyyteni tähten mä hyljätyksi jän.

Sä syämesi annoit ja jälle pois otit,
Toiselle rakkautesi minusta vierotit.

Se rakkauden kipinä, joka sytti rintahan',
Ei taia ennen sammua, kun pääsen hautahan.

Kun surinkoinen loistaa taivaalla palava,
Niin kaunis myös se rakkaus oli meissä alkava.

Nyt kynneleni vuotaa, sen kaikki näkevät,
Ja päiväni on pitkät ja kovin ikävät.

Kuin linnut oksapuissa kauniisti laulelee,
Niin suru syäntäni kovemmin kaivelee.

Ja kukat kaikenlaiset kukoistaa keolla,
Vaan ei ne anna mulle tuskista lepoa.

Ab, kuhun otan tieni ja kusta levon saan,
Kun sinä mun nyt hylijäsit ja heittit kuolemaan!

Moni se kyllä luuli mun suotta itkevän,
Ja käsiki kaiken huolen mun poies heittämän;

Vaan kuinka ystäväni mä taian unhottaa?
Ei koko maalimassa ole toista semmoista.

Nyt la'annen laulamasta, virteni lopetan;
Sinulle hyvin kaikki käteesi toivotan!

5. Karjalan neito.

Minä olen Suomen neito, Suomen koria kukka,
Moni poika minua jo houkutteli hukkaan.

Ruusu ei oo kauniimpi, kun tytö Karjalassa,
Eikä toista tarvita, kun olen maalimassa.

Minä tytö, kaunis tytö, kun mun pojat näkee,
Huoli syttyy syämehen, mieli naia tekee.

Kaunis tytö, siivo tytö, siiven nimen kannan,
Enpä minä joka pojant halata kaan anna. . . .

6. Kultaansa sureva.

Itketään ja surettaa ja huoleksi tahtoo tulla,
Muill' on koissa kultasensa, eikä ole mulla.

Minun kultani kaukana, ja kauas taisi mennä,
Eipä siine pienet linnut iässänsä lennä.

Kunpa se pieni lintunenki sanoman nyt toisi,
Suru menis mielestäni, parempi mun oisi.

Lennä, lenna lintu rukka, puhu kuullakseni;—
Kävitkö sinä kullen maalla, näitkö kultaseni,

Sano kuinka kullen maalla samu armas koitti;
Illoisnako elettibin, valko suru voitti.

Mitä näit sää muutaki ja näitkö vielä senki,
Jos oli kaikki tervehet ja kulta liiatenki.

Tule jo kulta tälle maalle, tule poika kulta,
Ettei tulis turhaan tämä ikä nuori multa.

7.

Minä olen pieni piika, toisen talon orja,
Tuota aina ajattelen, kuka minun korjaa.

Niinkuin vene vähänen sen kovan tuulen käessä,
Niin on piika pienonen vierahassa väessä.

Voi ett' oonki syntynyt ja voi ett' olen luotu,
Äitin maailmalla ravittu ja maailmahan suotu!

Päiv' on pitkä, ikävä ja iloton on iltä,
Ouoilta ei ole apua, ei turvaa tuttavilta.

Eik' oo yhtään ystävätä, kaikk' on vihamiehiä,
Miero paljon pahuusa ja kuluttavi kielii.

Kaikki minua vihaavat ja vihaavat kun käärme,
Seisivat mun menevän ja hukkuvani järveen.

Vaan en huoli mistään, kun olen piika vakaa,
Maalima mahtaa soimata mua eestä taikka takaa.

Enpä huoli maalimasta, huoli en paljo kestäään,
Maalimassa vibataan ja vihat kauan kestää.

Enkä huoli itkeäköän, enpä huoli vainen,
Ja jos kuinka itkisinki, se ois yhenlainen.

Itku silmät pimittää ja mure muovon muuttaa,
Nuorellenki neitoselle hiukset harmaat tuottaa.

12.

Ei nyt enää, ei nyt enää kesämarjat auta,
Minun kultani rakkaus on ruostunut kun rauta.

Kultani käyti Suomen maita poikki sekä pitkin,
Kylän naiset nauroivat ja minä raukka itkin.

Minun kultani riipottaa ja nappaa muillem suuta,
Minä raukka rakastan, enkä taa muuta.

Miksis, kultani, kylmenit, et ole näinkun ennen,
Yli selän soutelit ja tulit aina tänne.

14. Turvaton.

Onneton olin minä ollessani,
Onneton tähän kylään tullessani.

Maalima minua nyt paljonki vaiva,
Ja minun eteheni kuoppas kaivaa.

Ystäväni on myös ynsiäksi tullut,
Kun hän on maaliman juttuja kuullut.

Kuule'pas kultani, vielä sana yksi:
Kuinka tulin minä näin hylijätyksi?

Kuks sinun eksytti rakkauden tieltä?
Tule, tule kertaki luokseni vielä.

Muistatko muinen kun marjassa käytiin,
Ahosilla istuttiin, leikkiä lyötiin?

Päivä se paisti ja pienet kukat loisti;
Kukatki ne ketosilla iloamme toisti.

Ei ole ajat enää, näinkun olit ennen,
Entiset ajat ovat olleet ja menneet.

Olen ma kun kyyhkynen vierahalla maalla,
Lentävä lintunen taivahan alla.

Olen ma kun oksalla varpunen pieni,
En tieä kuhun otan matkan ja tieni.

Nuoruus-ikä rientää ja aikani kulkee;
Jopa neista vaivoista väsymyski tullee.

Päiväni päätyy ja elämäni katkee,
Multaa se mureheni peittää ja kätkee.

15.

Nain mä likan illalla, kaunis kasvoiltansa,
Virttä veisasi sulosta aholla astuissansa.

Kävin sitte toissä päänsä, kävin kultani luona,
Illo oli mennyt mielestansä, kauneus pois puonna..

Vaan elä likka murheen ala itsiäsi anna
Iloisella syämellä kauneuttasi kannaa.

Nauru tytön kaunistaä ja nuoremaksi muuttua,
Sepä monen miehen mielen iloiseksi tuottaa.

Itku silmät pimittää ja pahapa tuo liiceen,
Eipä likka itkevä oo pojant nuoren mieleen.

Nuoret likat, naimattomat, kaiket kesäpäivät
Tanssin kanssa rallatellen käsityksin käykaa!

16. Hyljätyn suru.

Hoi on, hoi on, huolettaa ja hulluksi tuijan tulla;
Kultani on vallattuna, jok' oli ennen mulla.

Vesi vuotaa silmistä ja suru syämen kaivaa, --
Voi nyt täitä ikävää ja täitä suurta vaivaal

Tämä viikko on pitempi kun koko mennyt vuosi,
Eikä kestä silmätkään, kun paljo vettä vuosi.

Mitä onpi rikkautesi rakkautta vaistaa?
Maast' on kulta kotosin ja syän taivahasta.

Jos en olis silmiäsi nähä'känä säänut,
Nii nyt oisi syömehi levössänsä inaaänut.

Nyt on syämeni surunen ja itku kyllä kestää,
Enkä löyä lepoa ma maalimasta mistään.

Eikä kauan kestää'känä, ennenkun ma kuolen,
Heitän tänne vaivani ja surun sekü huolen.

19.

Matkamies hän minä olen kulkevalnen poika,
Tuulia illan lai lai laa, ja tuulia illan lailas.
En mä ole tietäjä, eikä mikään noita,
Tuulia — — —

Mie se olen aika poika, ajan aina suoraan,
Tuulia — — —

Juomariks' mie sanotaan ja juomari olen totta;
Tuulia — — —

Mistäks hänen joka likka juomattoman ottaa?
Tuulia — — —

En mä olis polo poika tänlaiseksi tullut,
Tuulia — — —

Kun en oisi joka likan ystäväni ollut.

Tuulia — — —

Ei nyt auta viina-ryypyll', eikä muulla millään,

Tuulia — — —

Ei saa liikoi likistellä, eik' voi olla sillään,

Tuulia illan lai lai laa, ja tuulia illan lailaa.

21.

Ole nuerra iloissas',

Tee leikkiä kunniall';

Ioll' saapi sulhaistas'

Meidän talon pihall'.

Nuoren ilot, paratkoon!

Pian sinulte puuttuu,

Siiñä leikin loppu on

Kun püka vaimoks' muuttuu.

22. Onneton nuorukainen.

Ah, voi kuinka kauhiasti suru vaivaa mieltäni,
Kun mun tätyy lähteä ja tänne jatkaa kultani!

En mä sinua, kulta likka, taia koskaan unhottaa,
Enkä muien tytöin pääle taia koskaan katsaataa.

Ennen minä sinun kanssasi joisin vettä virrasta,
Ennenkun muitten tytötin kanssa olutta joisin tuopista.

Nimesi mä kirjoittelen hopiahan, kultahan,
Kuvasi mä kätkielien syämeni pohjahan.

Vaikka tuhat, tuhat kertaa mielesi olen rikkonut,
Minusta sa kuitenkaan et ole poies luopunut.

Eikä ajat eikä vaivat taia meitä eroittaa,
Eikä maailman esivallet väliämme vieroittaa.

Tieän kyllä, etta kaikki soisit minun sortuvan,
Saisit myösäki sinun poies puolestani luopuvan;

Mutta ystäväitäs elä koskaan poies unhotal!
Muistaa mahat aina häntä, vaikka onpi kauhana.

Taiavaan Herra meiät vielä kerta yhteen auttavi,
Vaikka moni sen nyt kyllä mahottomaksi laulevi!

Vielä vieressäsi kerran iloisena istunen,
Surut, huolet, vaivat kaikki mielestäni heittänen.

Nyt mä la'annen laulamasta, — hyvästi nyt kultani!
En voi la'ata suremasta, vaikka päätan virteni.

Jes nyt joku tietää tahtoo, kuka virren tehnyt on,
Niiin se oli nuori poika, — Nuorukainen onneton.

---

25. Kreivin sylissä istunut.

Minä seisoin korkialla vuorella,
Viheriäisessä laksossa,
Nän näin minä laivan seilaavan,
Kolme kreivitä laivalla.

Ja he laskivat laivan rannalle,
Kävit maallen astumaan;
Ja se nuorempi kreivistä kaikista
Tuli minua kihlaamaan.

Hän otti sormuksen sormestaan,
Ja se oli kultanen:
»Katsos nyt, minun pükani ihana,
Sinä saat tämän sormuksen.»

»Ota en minä ouolta sormusta,
Mua kielsi mun äitini.
»Ota pois, pane sormus sää sormeesi,
Sitä ei näe äitisi.»

»Mihin panen minä nyt tämän sormuksen,
Ettei minun äitini näib.
»Sano: laksossa tuolla kun kävelin,
Tämän sormuksen löysin mää.»

»Els opeta minua valheesen,
Sen äitini ymmärtää;
Paljo parempi on minun sanoa:
Olin nuoren kreivin sylissä.»

Ja se ilta oli lämmin, ihana,
Ja linnut ne lauleivat,
Keto allansa kaunis ja vihanta,
Kukat ke'olla kasvoivat.

Likka istui kreivinsä sylissä,
Moni muistui mielehen;
Ys joutui ja päivä oli laskenut,
Hän nukkui kreivin vierehen.

Aamulla koska likka heräsi,
Hän oli ihan yksinään;
Pois oli laiva lähtenyt rannalta,
Pois kreiviki vierestään.

»Voi, voi mua vaivaista piikaista!

Kuinka onneton nyt minä lien;
Ota pois meri, vie tämä sormuskin,
Mitä tällä mä käessäni teen..»

»Nyt nimen mä sen ehkä myöhänkäään,
Että muita hän rakasti,
Minun jätti surussani itkeniäään,
Ja viekkaasti vietteli..»

29. Velisurmaaja.

»Mistäsi tulet, kustas tulet,
Poikani ilonen?»
»Merens rannalta, meren rannalta,
Äitini kultaneni..»

»Mitä sieltä tekemästä?
Poikani ilonen?»
»Hevostani juottamasta,
Äitini kultaneni..»

»Mistä on selkäsi saveen tullut,
Poikani ilonen?»
»Heyonen huiskasi hännällänsä,
Äitini kultanen..»

»Mistä on jalkasi vereen tullut,
Poikani ilonen?»
»Hevonen polkasi rauallansa,
Äitini kultanen..»

»Mistä on miekkasi vereen tullut,
Poikani ilonen?»
»Pistin veljeni kuoliaksi,
Äitini kultanen..»

»Mintähän sinä veljesi pistit,
Poikani polonen?»
»Mintähän naistani nauratteli,
Muorini kultanen..»

»Minne nyt sinä itse jouvut,
Poikani polonen?»
»Muille maille vierahille,
Muorini kultanen..»

»Minne heität taattosi vanhan,
Poikani polonen?»
»Mieron verkkoja paikatkohon,
Muorini kultanen..»

»Minne heität maammosi vanhan,

Poikani polonen?»
 »Mieron rihmoja kehrätköhön,
 Muorini kultanen.»

»Minne heität naisesi nuoren,
 Poikani polonen?»
 »Mieron miehiä katselkohon,
 Muorini kultanen.»

»Minne heität poikesi nuoren,
 Poikani polonen?»
 »Mieron koulua kärsiköhön,
 Muorini kultanen.»

»Minne heität tyttösi nuoren,
 -- Poikani polonen?»
 »Mieron karjoja kaitsekohon,
 Muorini kultanen.»

»Koskas sieltä kotihin käännyt,
 Poikani polonen?»
 »Konsa korppi valkenevi,
 Muorini kultanen.»

»Koskas korppi valkenevi,
 Poikani polonen?»

»Konsa hanhi mustenevi,
 Muorini kultanen.»

»Koskas hanhi mustenevi,
 Poikani polonen?»
 »Konsa kivi veen päällä pyörii,
 Muorini kultanen.»

»Koskas kivi veen päällä pyörii,
 Poikani polonen?»
 »Konsa höyhen pohjaan painuu,
 Muorini kultanen.»

»Koskas höyhen pohjaan painuu,
 Poikani polonen?»
 »Konsa päivä syänyöllä paistaa,
 Muorini kultanen.»

»Koskas päivä syänyöllä paistaa,
 Poikani polonen?»
 »Konsa kuuhut kuumasti polttaa,
 Muorini kultanen.»

»Koskas kuuhut kuumasti polttaa,
 Poikani polonen?»

»Konsa tihet taivalla tanssi,
Muorini kultanen.»

»Koskas tihet taivalla tanssi,
Poikani polonen?»

»Konsa kaikki tuomiolle tulleet,
Muorini kultanen.»

30. Kultani kukkanu.

Minun kultani kaukana kukkuu,
Aina Saiman rannalla;
Ei ole ruuhta rannalla,
Joka minun kultani kannattaa.

Ikävä on aikani, päivät on pikat,
Surutont' en hetkeä muista'kaan;
Voi mikä lienee tullutkaan,
Kun jo ei kultani kuulu'kaan!

Toivon riemu ja autuuen äika
Suruani harvón lievittää;
Rintani on kun järven jää,
Kukapa sen viimenki lämmittää?

Kotka se lenteli taivahan alla,
Sorsa se souteli aalloilla;
Kulta on Saiman rannalla,
Lähteä ei tohi tuuleita.

Tuuli on tuima ja ankarat aallot;
Ruuhet on rannalla pienoiset;
Ruuhet ou rannalla pienoiset,
Kultani sormet on hienoiset.

Elä lähe, kultani, aaltejen valtaan! —
Aallot ne pian sinun peittäisi.
Sitte ei suru mua heittäisi,
Ennenkun multaki peittäisi.

II. Muutamia Runon sanoja.

5. Tuuvittaissa.

Minä tuuvin tuttuani,
 Liekuttelen lintuani,
 Kasvattelen kaunoistani,
 Ihanaistani imetän.
 En tiää imetteliä,
 En katala kasvattaja,
 Mitti miksiki jmetän,
 Kuta kuksi kostuttelen;
 Imettelenkä iloksi,
 Vai imetän itkukseni,
 Vaalin lasta vaivoikseni,
 Tuuvittelen tuskikseni,
 Huolikseni huiskuttelen,
 Kaihokseni kasvattelen.

Nein ne ennen euköt laulo,
 Muorit muinaiset saneli:
 »Kiitä huomenna hevoista,
 Partasuuna poikoasi.
 Tyttölasta miehelässä,
 Itseässä iän lopulla»

Usein utuinen aiti,
 Lapsen kantaja kataala,
 Rinnan suuhun rientelevi,
 Nönnin suuhun surveavi,
 Ei tuis tajua panna,
 Eikä michuutta lisätä;
 Mielit' ei pahna puntarilla,
 Kaata ei kauhalla ölyä.

7.

Mikä lie minusta nähty,
 Kuka kummanen katsettu,
 Kun ei suostu suuret sulhot,
 Sulhot suuret ja soriat!
 Moni moitti muoteani,
 Moni katso kasvojani,
 Moni varitani valitti,
 Hoki varren hoikkeutta.
 On mulla mokoma muoto,
 Kun on muoven moittioilla;

Onpa kasvo kaunokainen,
 Kun on kasvon katsojilla;
 Viel' on varteni valittu,
 Kun on varren valitsioilla.
 Mure on mulle muovon tuonut,
 Itku kasvon kauistanut,
 Huoli varteni valanut.
 Vielä tälle varrelleni,
 Kanssa nällle kasvoilleni,
 Sekä muille muovoilleni
 Suuret sulhoset tulevat,
 Miehet ankarat ajavat,
 Käyvät korkist kosiat.

Kun ei muita tulle'kana,
 Ei sopine suurempia,
 Ankarampia ajane,
 Nün tulevi Tuonen sulhot,
 Kulkevi Manan kosiat,
 Jotk' ei moiti muotoani
 Eikä katso kasvojani,
 Ei ne varttani valitse.
 Sitte tuonne saahessani
 Tuonen sulhojen tuville,
 Appi ei paitoa anone,
 Vaattehuksia shoppi,

Kyty ei kysy kintahia,
 Natolapsi nauhanpäitä.

11.

Hyvä tyttönen elämä,
 Kaunis käyä karvapäänsä,
 Villi olla villapäänä,
 Villi villahartiana;
 Kyll' se buntu huolta tuopi,
 Palmikko pahoa mieltä,
 Lönälakki liemmaksi!
 Hyvä tyttönen elämä,
 Kaunis käyä karvapäänsä,
 Mies ei toru 'milloinkana,
 Eikä ukko se urise,
 Poik' ei potki polvillani,
 Tytö ei tyrsky kätkyessä,
 Laps' ei rääsy lattialla!
 Hyvä tyttönen elämä,
 Kaunis käyä karvapäänsä;
 Kun tulee tulevia vuosi,
 Kolmansi kovempi vuosi,
 Käs' ei päässe kätkyestä,

Jalk' ei kätkyen jalasta,
Sormet lapsen soutimelta!

---

12. Kuokkavierasten moite-laulu Häissä.

Nän on häitä hälittihin,
Pitoloita pillattihin;
Ei niin pieniä piteja,
Kuss' ei kuutta kuokkamiestä.
Nälkäpää niun on näissä häissä,
Pitoloissa pienissäki,
Nälkäpää näillä nuotehillä,
Nälkä niuilla vierähilla:
Ei oo Kaasen kattilassa,
Eik' oo nuoren uu'en miehen;
Lepikolle lehmät lysisiit,
Kannoille kanat munivat.
Vast' on kerran keitettyvä,
Ei sekään oo meitä vasten:
Vasten muita vierahia!
Tuotako vaivainen varajat,
Tynnyri si tyhjenevä,
Puolikkosi puolenevan?
Vast' on syöpää, vast' on saapa,
Vast' on alkuhun tuleval! . . .

14.

Läkkäm' mustat muille maille,
Tuhmat toisille vesille,
Siellä mustat valkenemma,
Tuhmat selviksi tulemma:
Saksan vesi virvottaapi,
Saksan saipua peseepi . . .

16.

Tanssikaamme me tasaset,
Notkukaamme nuorukaiset
Tällä nuorella iällä,
Ihanalla varrellamme
Nuoren miehen mieltä myötön;
Nuoren miehen miel' tekevi,
Sulhaisen syän sytyyi
Oven suussa orren alla,
Peräpuolell' penkin alla,
Taikinapytyn takana. . . .

20.

Kun mun kultani tulisi,
Armahani asteleisi

Tuntisin ma tuon tulosta,
 Arvoisin astunnasta,
 Jos ois vielä virstan päässä,
 Tahikka kahen takana.
 Utuna ulos menisin,
 Savuna pihalle saisin,
 Kipunoina kiiättäisin,
 Liekkina lehauttoisin;
 Vierten vierehen menisin,
 Lupostellen suun etehen.
 Tok' mie kättä käppäjäisin,
 Vaikk' ois käärme kämmenellä;
 Tok' mie suuta suikkajaisin,

Vaikk' ois surma suun e'essä;
 Tok' mie kaulahan kapuisin,
 Vaikk' ois kalma kaulaluilla;
 Tok' mie vierehen viruisin,
 Vaikk' ois vierus verta täynnä.
 Vaanp' ei ole kullallani,
 Ei ole suu su'en veressä,
 Käet käärmehen talissa,
 Kaula kalman tarttumissa;
 Suu on rasvasta sulasta,
 Huulet kun hunajameestä,
 Käet kultaiset, koriat,
 Kaula kun kanervan varsi!

Hinta 75 kop. hopeassa.